

Asia: VN/34680/2022

Lausuntopyyntö Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentit alatyöryhmän 1. Rikollisuus ja rikosasioiden käsittely sekä rangaistukset ja niiden täytäntöönpano ehdotuksista

-

2. Kommentit alatyöryhmän 2. Siviiliasioiden käsittely, sovittelu ja vaihtoehtoiset riidanratkaisukeinot ehdotuksista

-

3. Kommentit alatyöryhmän 3. Hallinto-oikeudelliset asiat ja erityistuomioistuinasiat ehdotuksista

-

4. Kommentit alatyöryhmän 4. Oikeudellinen neuvonta ja avustaminen ehdotuksista

-

5. Kommentit alatyöryhmän 5. Täytäntöönpano ja Ulosottolaitoksen toiminta ehdotuksista

-

6. Kommentit alatyöryhmän 6. Hallinto-, henkilöstö- ja koulutusasiat ehdotuksista

-

7. Muita huomioita Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Yleisesti HUS toteaa, että tavoite toimintaprosessien sujuvoittamisesta on kannatettava ja mietintö sisältää paljon hyviä alustavia toimenpide-ehdotuksia. Useammassa alustavassa toimenpide-ehdotuksessa on kysymys digitaalisuuden tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisestä. Alustavissa toimenpide-ehdotuksissa on muun muassa tavoiteltu tietojen parempaa saatavuutta ja asiakirjojen joustavampaa liikkuvuutta, mikä osaltaan voi sujuvoittaa toimintaprosesseja ja siten osaltaan parantaa asianosaisten oikeusturvaa.

Toimenpide 69, Asiat, jotka tulisi ratkaista hallinto-oikeudessa

Alatyöryhmä 3 mainitsee tavoitteena muun ohella sen, etteivät hallinto-oikeudet toimisi hallintoasioissa ensi asteen päätöksentekijöinä, ellei tällaiseen järjestelyyn ole painavia syitä. Toimenpiteissä luetellaan esimerkkejä asioista, joiden osalta ensi asteen päätöksenteko siirrettäisiin hallinto-oikeuksista viranomaisille.

Hallinto-oikeudet ratkaisevat nykyisin ensi asteena myös oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaisia hallintoriita-asioita (HOL 20).

HUS pitää tärkeänä, että riippumattomat hallinto-oikeudet käsittelevät jatkossakin ensi asteena em. hallintoriita-asiat. Hallinto-oikeudet ovat nimenomaan erikoistuneet käsittelemään hallintoasioita ja niillä on tähän tarvittava osaaminen ja resurssit.

HUS suhtautuu myönteisesti ehdotukseen siitä, että selvitetään, onko mielenterveyslain mukaisten päätösten alistamisesta mahdollista luopua oikeusturvan vaatimukset samalla säilyttäen.

Toimenpide 90

Toimenpide-ehdotuksessa ehdotetaan, että kilpailuasioissa ja muissa viranomaisen esityksellä vireille tulevissa asioissa selvitetään, tulisiko seuraamusmaksuesityksen tekemisen asemesta viranomaisella olla toimivalta tehdä seuraamusmaksusta ensi asteen hallintopäätös, josta valitettaisiin tuomioistuimeen.

HUSin näkemyksen mukaan julkisten hankintojen osalta KKV:llä ei tulisi asettaa toimivaltaa tehdä seuraamusmaksusta ensi asteen päätöksiä. Julkisten hankintojen seuraamuksissa ei ole kysymys pelkästään seuraamusmaksusta. On myös sangen harvinaista, että hankinta-asiassa määrättäisiin seuraamukseksi vain seuraamusmaksu.

Miettinen Kristiina

HUS-Yhtymä - Konsernihallinto, Laki- ja hallintoasiat, hallintopäällikkö Jaana Vento